

na šivanom brošuram, 10 komada restauriranih listova i 2 komada restauriranih korica. Restaurirano je 12 listova i 19 knjiga; b) za Knjižnicu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti napravljena je priprema za skeniranje 36 knjiga; c) za Odsjek za povijest hrvatskog kazališta u tvrdi platneni uvez uvezane su 4 knjige te restaurirano i kalano 716 plakata; d) za Akademijinu Upravu uvezano je 8 knjiga u tvrdi uvez platno, 13 knjiga u tvrdi uvez poluplatno. Napravljeno je 48 komada mekih brošura, 1 kutija presvučena je platnom s poklopcem i kaširano je 9 stalaka sa slikom.

Programske i radne zadatke obavila je E. Marojević.

Fotolaboratorij

U fotolaboratoriju Arhiva Hrvatske akademije u 2017. godini izrađivane su fotografije, reprodukcije rukopisa i skenirani dokumenti za Akademijinu Upravu, Arhiv i njegove korisnike, Akademijine razrede, Akademijinu Knjižnicu, Strossmayerovu galeriju te za potrebe Akademijine izdavačke djelatnosti i za potrebe pojedinih akademika.

Obavljeno je snimanje 160 događaja (znanstvenih skupova, raznih primanja i predavanja) i digitalno obrađeno 5.390 snimaka.

Za potrebe stranaka Arhiva obavljeno je 1.950 skeniranja i digitalno su obrađeni snimci.

Provodila se digitalizacija arhivske zbirke HR-AHAZU-70, Zbirka latinskih isprava (11.-16. stoljeće). Skenirano je i obrađeno 118 jedinica.

Programske i radne zadatke obavio je Goran Kos.

KNJIŽNICA

Osoblje, organizacija rada, sudjelovanje na skupovima i suradnja s drugim ustanovama

Tijekom 2017. u Akademijinoj je Knjižnici radilo 13 knjižničara na neodređeno vrijeme: 1 knjižničarska savjetnica (mr. sc. Vedrana Juričić, upraviteljica Knjižnice), 4 više knjižničarke (Dina Mašina, Kristina Polak Bobić, Tamara Runjak i Zrinka Vitković, koja čitavu godinu radi na 4 sata dnevno), 4 diplomirana knjižničara (Nataša Daničić, Damir Horvat, Tomislav Kukolja i Hana Burek), 2 pomoćna knjižničara (Goran Matić i Željko Ovčariček) i 1 sistemski knjižničar (Marko Tot). Pomoćna knjižničarka Ljiljana Bugarin bila je čitave godine na bolovanju. Radna mjesta Gordane Matić i Dobrile Plećaš ostala su i ove godine nepopunjena.

Na radnom mjestu za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa radila je od 12. prosinca 2016. do 11. prosinca 2017. mag. bibliotekarstva Anja Tkalec, a od 5. travnja 2017. do kraja godine mag. bibliotekarstva Ana Vitić. Dipl. knjižničarka Hana Burek nadzirala je njihov rad.

Pojedini djelatnici sudjelovali su u radu povjerenstava i radnih tijela Hrvatskoga knjižničarskog društva (HKD): Dina Mašina (potpredsjednica Odbora za nakladničku djelatnost, glavna urednica niza *Elektronička izdanja HKD-a*, članica Radne grupe za društvene medije); D. Horvat (Komisija za zaštitu knjižnične građe); V. Juričić (Komisija za glazbene knjižnice, Komisija za autorsko pravo i otvoreni pristup, članica Upravnog odbora Zagrebačkoga knjižničarskog društva); Tamara Runjak (Komisija za povijest knjige i knjižnica).

Tijekom godine knjižničari su prisustvovali sljedećim domaćim i inozemnim skupovima, radionicama i predavanjima: izložba *Faust Vrančić*, u Akademijinoj Knjižnici, 19. siječnja 2017.; *XXIX. Proljetna škola školskih knjižničara Republike Hrvatske*, 6.-8. travnja

2017.; predavanje u sklopu Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara: Autorskoppravna pitanja u kontekstu izgradnje otvoreno dostupnih digitalnih repozitorija u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, 25. travnja 2017.; *Sedmi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata*, 27.-28. travnja 2017., Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica (V. Juričić, izlaganje: Tematski portal Znameniti i zaslužni Hrvati); *15. Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica*, Lovran 17.-20. svibnja 2017.; predstavljanje znanstvenog projekta *Hrvatska znanstvena i filozofska baština*, u Akademijinoj Knjižnici, 18. rujna 2017.; *Europeana*, posjet Pavele Katza radi uvida u agregiranje (o agregiranju u Hrvatskoj akademiji izvijestila V. Juričić), 31. kolovoza 2017; *Gutenberg i slavenski svijet*, izložba u Akademijinoj Knjižnici, 20. rujna 2017.; *Europeana Aggregation Workshop*, Zagreb, Hrvatski državni arhiv, 3. listopada 2017.; radionica *Suvremena japanska grafika u Gliptoteci*, 12. listopada 2017.; izložba *Povijest Društva hrvatskih književnika 1900.-1971.*, 25. listopada 2017.; *6th International Conference The Future of Information Sciences (INFUTURE)*, Zagreb, 8.-10. studenoga 2017. (izlaganje K. Crnković, V. Juričić, I. Starčević Stančić: Thematic portal Znameniti.hr); *Međunarodna autorska kreativna konferencija (MAKK)*, Zagreb, 23. i 24. studenoga 2017.; 1. radionica DARIAH projekta *Cooperation Framework of Digital Infrastructure in the Region*, 28. i 29. studenoga 2017., Zagreb, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (izlaganje V. Juričić: Digitalna infrastruktura u HAZU).

Bibliografske popise Akademijinih izdanja koji se objavljuju u *Ljetopisu* priredila je Kristina Polak Bobić: Popis izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti objelodanjenih u 2016. godini, *Ljetopis HAZU*, 2017., 1119-1157; Kristina Polak Bobić: Izdanja objavljena pod pokroviteljstvom Akademije, *Ljetopis HAZU*, 2017., 1157-1159; Kristina Polak Bobić: Popis izdanja Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, *Ljetopis HAZU*, 2017., 1206-1215; Kristina Polak Bobić: Izdanja Akademije objavljena potporom Zaklade HAZU, *Ljetopis HAZU*, 2017., 1215-1217.

Objavljeni su i sljedeći radovi: N. Daničić, D. Mašina, T. Runjak: Izložba Ostavština Ivana Kukuljevića Sakcinskog iz Arhiva i Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 60(2017)1, 47-64; D. Mašina: Bibliografija radova o Novigradu i novigradskom području. // *Novigrad nekad i sad*, Zadar, Sveučilište u Zadru, 2016, 634-650; D. Mašina: Digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – nove funkcionalnosti. // *Knjižnice: kamo i kako dalje?*, Zagreb, Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017, 169-184; D. Mašina: Drugo izdanje IFLA-inih smjernica za školske knjižnice. // *XXIX. Proljećna škola školskih knjižničara Republike Hrvatske*, Trogir, 6. do 8. travnja 2017, Zagreb, Agencija za odgoj i obrazovanje, 2017, 234-237; D. Mašina, K. Crnković: Digitalni repozitorij Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – novi moduli. // *Libellarium IX*, 2(2016), 157-168; K. Polak Bobić, D. Mašina: Dodjeljivanje oznaka DOI u repozitoriju DIZBI.HAZU na platformi Indigo. // *Arhivi, knjižnice, muzeji* 20(2017), 176-190; K. Polak Bobić, D. Mašina: Implementacija DOI oznake u Indigo sustav i DiZbi.HAZU. // *HKD Novosti* 72(2017); V. Juričić: Digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - DiZbi.HAZU. // *Glasnik HAZU* 3(2017)5, 30-33; K. Crnković, V. Juričić, I. Starčević Stančić: Thematic portal Znameniti.hr. // *The future of information sciences : INFUTURE 2017 - Integrating ICT in society*, Zagreb, 2017, str. 181-187.

Urednički rad, prijevodi: D. Mašina, K. Kalanj [ur.]: *Knjižnice: kamo i kako dalje?*, Zagreb, Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017; I. Gašparović, D. Mašina [prijevod s engl.]: *IFLA-ine smjernice za školske knjižnice*, 2. prerađeno izd., Zagreb, Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2016.

Tijekom godine Knjižnicu su organizirano posjetili mnogi pojedinci te grupe studenata i srednoškolaca: studenti 1. godine bibliotekarstva (7. i 25. travnja 2017.); diplomirani knjižničari za stručni ispit (2. svibnja 2017. i 13. studenoga 2017.); (16. kolovoza 2017.); grupa knjižničara sa skupa *BETH* (12. rujna 2017.); grupa sudionika *FORUM PLUS 2017* (28. rujna 2017.); suradnja na projektu *Otvorena vrata zagrebačke glagoljaške riznice* – posjet učenika, razgledavanje knjižnice i glagoljskih knjiga iz trezora uz predavanje o glagoljskim knjigama u fondu Akademijine Knjižnice (27. listopada 2017.); studenti povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu (15. studenoga 2017.); studenti povijesti 1. godine Filozofskog fakulteta u Zagrebu (18. studenoga 2017.); studenti Muzičke akademije u Zagrebu (5. prosinca 2017.).

Vodstvo po Knjižnici obavljala je T. Runjak, a povremeno i V. Juričić, Z. Vitković, M. Tot i K. Polak Bobić.

Tijekom godine obavljena su sljedeća snimanja građe Akademijine Knjižnice: 9. veljače 2017. snimanje HTV emisije o M. Divkoviću (M. Sirišević); 14. veljače 2017. HTV snimanje o Kukuljeviću; 3. listopada 2017. HTV snimanje za emisiju *Znanstveni krugovi*; 9. listopada 2017. HTV snimanje za emisiju o povijesti medicine; 7. studenoga 2017. HTV snimanje za emisiju o Vrančiću; 4. i 5. prosinca 2017. Ante Bičanić obavio fotografiranje knjiga za monografiju *Povijest hrvatskoga jezika*, sv. 5 (izdanje Školske knjige). U svrhu snimanja iz trezora je doneseno 37 knjiga.

Više znanstvenika iz zemlje i inozemstva posjetilo je i u sklopu međuakademijske razmjene ili u okviru samostalnog posjeta radilo u Akademijinoj Knjižnici.

U Knjižnici su po 40 sati prakse odradili sljedeći studenti knjižničarstva: Zvonimir Guć, Marija Penzar, Marija Lučić, Lucija Fičko, Ena Gašparović i Lucija Krizmanić.

Priredbe, izložbe, predavanja i radionice

Knjižnica je organizirala sljedeće manifestacije:

Noć muzeja 2017. (27. siječnja 2017.) pod naslovom *Digitalna zabava*, a u okviru sljedećeg programa: 1) glazbeni dio: Ćirilo-Methodov kor iz Zagreba uz pjevanje, razgovor i razgledavanje izložbe o radu zbora (18.00-20.00), Aldo Foško kvartet (20.00-1.00); 2) predavanja u Multimedijskoj predavaonici: izv. prof. dr. sc. Radovan Vrana, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: *Skriveni svijet digitalnih zbirki* (18.00-19.00); *Digitalna fotografija – novi medij 21. stoljeća*, doc. dr. sc. Miroslav Mikota, Grafički fakultet Sveučilišta u Zagrebu: *Digitalna fotografija – novi medij 21. stoljeća* (19.00-20.00); *Digitalna fotografija, statična i pokretna 2D i 3D slika – predstavljanje radionica u organizaciji Grafičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* (20.00-21.00); predavanje i nagradni kviz: *Upoznajmo DiZbi – Digitalnu zbirku HAZU* (21.00-22.30); nagradni glazbeni kviz (22.30-00.00); 3) radionice: *Robot NAO pleše i čita* – prezentacija motoričkih i kognitivnih sposobnosti malenog humanoidnog robota NAO razvijenih u okviru studentskih projekata Laboratorija za robotiku i inteligentne sustave upravljanja sa zagrebačkog Fakulteta elektrotehnike i računarstva (18.00-00.00); *Gradionica – Vaša LEGO edukacija* (voditelj Ivan Decker), radionica za 12 djece starijih od 10 godina u kojoj se aktivno primjenjivalo znanje iz znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike uz pomoć LEGO kocaka (19.00-21.00); *STEMI – učenje stvaranjem!* (o projektu kojim se želi potaknuti učenje *STEM* (*science, technology, engineering, mathematics*) područja među mladima kroz projektno učenje. Prvi projekt je *STEMI – hexapod* tj. šesteronožni robot hodač; *DiZbi.HAZU* – radionica o Digitalnoj zbirci HAZU (što sve sadrži DiZbi te kako pretraživati, pregledavati i preuzimati digitalni sadržaj). Radionice: *Digitalna fotografija*;

Digitalna fotografija – slika u pokretu; Digitalna 3D fotografija; Digitalna fotografija u virtualnom i web okruženju (Internet sobe, timski rad soba i periodika); *Low Light digitalizacija* (voditelj Goran Vržina). Izložbe: *Memorijalna soba nobelovaca – razgledavanje muzejskih eksponata hrvatskih nobelovaca, kemičara Lavoslava Ružičke i Vladimira Preloga, uz vodstvo akademika Vitomira Šunjića; Kaštel na vrhuncu – Oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice “Kaštel” u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih*, u organizaciji Akademijinog Hrvatskog muzeja medicine i farmacije i vodstvo autorice i kustosice Silvije Brkić Midžić; *Boris Papandopulo u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti*, autorica Lucije Konfic i Sare Ries, u organizaciji Akademijinog Odsjeka za povijest hrvatske glazbe i Akademijine Knjižnice; *Missale Zagrabiense 1511. – restaurirani primjerak na pergameni u Gaylord vitrini za staru knjigu; Katarina Ferek Petrić – izložba slika Umijeće ljubavi*.

Dani otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (9. i 10. svibnja 2017.) imali su sljedeći program: izložbe: 1) *Izvornici u Digitalnoj zbirci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* – izložba izvorne građe čije se digitalne preslike nalaze u Akademijinom digitalnom repozitoriju (knjige, rukopisi, kazališne cedulje, note, slike, plakati, predmeti itd.). Zajednička izložba u organizaciji Akademijinih jedinica koje surađuju u digitalnom repozitoriju (u ulaznom hodniku Knjižnice); 2) *Memorijalna soba nobelovaca*, izložba posvećena hrvatskim kemičarima Lavoslavu Ružički i Vladimiru Prelogu; 3) *Missale Zagrabiense 1511. – restaurirani primjerak na pergameni u Gaylord vitrini za staru knjigu*; 4) izložba slika Katarine Ferek Petrić, u prostorima Čitaonice Akademijine Knjižnice. U oba dana, 9. i 10. svibnja 2017., od 9 do 19 sati u Multimedijskoj dvorani Knjižnice održavala se radionica *Upoznajmo Digitalnu zbirku HAZU*, koju su vodili članovi tima Digitalne zbirke HAZU.

Noć knjige 2017. održavala se 21. i 24. travnja 2017. Program prvoga dana uključio je sljedeće sudionike: čitanje poezije i kratkih priča mladih hrvatskih književnika. Svoje pjesme te ulomke iz zbirke pjesama Elize Bertone čitala je Sanja Baović, a kratke priče Denis Špičić (17.00-18.30); Brzo čitanje: upoznavanje s tehnikama – predavanje s radionicom vodila je Marija Šinković Bečić, stručna pedagoška voditeljica (Učilište *Vita Cognita*) (19.00-21.00). U ponedjeljak, 24. travnja 2017. u 13 sati dr. sc. Marijana Borić, znanstvena suradnica Akademijinog Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti predstavila je izložbu o Faustu Vrančiću, u organizaciji Odsjeka.

Tijekom godine priređene su sljedeće izložbe: 1) *Tragovima Fausta Vrančića*, u organizaciji Akademijinog Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti (od 2. ožujka do 19. listopada 2017.); 2) *Povijest Društva hrvatskih književnika 1900.-1971.*, u organizaciji Akademijinog Odsjeka za povijest hrvatske književnosti, od 25. listopada 2017. do 20. siječnja 2018.; 3) *Boris Papandopulo u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti* – izložbu je uz suradnju s Akademijinom Knjižnicom pripremio Odsjek za povijest hrvatske glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (autorice Lucija Konfic i Sara Ries), od 10. studenoga 2016. do 27. siječnja 2017.; 4) gostujuća izložba Hrvatskog muzeja medicine i farmacije, *“Kaštel” na vrhuncu – Oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice “Kaštel” u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih*, od 18. studenoga 2016. do kraja siječnja 2017.; 5) u Gaylord vitrini za staru knjigu priređene su dvije izložbe: a) *Missale Zagrabiense 1511. – restaurirani primjerak na pergameni*, b) *Hrvatske glagoljske knjige tiskane u XV. i XVI. st.*, uz popratnu izložbu *Pretisci i faksimili glagoljskih knjiga*.

Trajni postav virtualne izložbe *Prvi svjetski rat – iz zbirke HAZU* može se pogledati na adresi http://dizbi.hazu.hr/1st_world_war/.

Anja Tkalec grafički je oblikovala plakate za sve knjižnične izložbe i manifestacije te straničnik i logo za Digitalnu zbirku HAZU. U siječnju 2017. u Akademijinoj palači na Zrinskom trgu 11 priređena je uobičajena izložba *Nakladnička djelatnost u 2016. godini* (katalog: K. Polak Bobić, postav: T. Kukulja). Pored info-pulta čitave su godine izlagane nove darovane ili razmijenjene knjige po izboru informatora.

Informatizacija knjižničnog poslovanja

Poslovanje Knjižnice obavljalo se s postojećim softverima ISIS za katalogizaciju, KitLib za posudbu te FollowMe za *print management*. Izuzev programa za *print management*, ostali su programi razvijeni prije više od 15-ak godina i nisu kompatibilni sa suvremenom tehnologijom. Stoga se ponovno upozorava na potrebu uvođenja jedinstvenog knjižničnog sustava koji bi umrežio sve Akademijine knjižnice te olakšao poslovanje, ali i omogućio da se više od 155.000 neobrađenih knjiga iz Akademijinih istraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica inventarizira i katalogizira te uključi u Akademijine informacijske servise. Stoga je na sjednici Knjižničnoga odbora 15. rujna 2017. donesena odluka da se implementira nova programska platforma INDIGO na kojoj radi i digitalni repozitorij HAZU. Očekuje se da će se svi podaci iz postojećih Akademijinih jedinica migrirati u novi program tijekom 2018. godine.

Server Knjižnice se tijekom 2017. više puta rušio pa su njegovo ponovno podizanje rješavali knjižničar M. Tot te informatičari I. Sesar i Ž. Opačak. S *web* katalogom bilo je mnogo problema, tako da se čitave godine nije obnavljao. Čeka se prelazak na novi softver. U prvoj polovici godine *web* stranicu Knjižnice te Facebook uređivala je D. Mašina, a u drugom dijelu godine M. Tot i V. Juričić.

Sistemske knjižničar Marko Tot uređivao je Facebook i Twitter profil za DiZbi.HAZU te pratio i odgovarao na elektroničku poštu korisnika repozitorija DiZbi.HAZU i tematskog portala Znameniti.hr. Održavao je računala u Knjižnici, obavljao jednostavnije popravke te je održavao interno izrađene aplikacije za evidenciju digitalizacije, adresar akademika, satnicu, statistiku i promet korisnika knjižnice, kao i opomene. Pripremao je Multimedijisku predavaonicu za sva zbivanja koja su se održavala u njoj. Bio je dežuran na pripremi tehnike zvuka i slike na 17 događanja u velikoj dvorani Akademijine Knjižnice.

Sistemske knjižničar M. Tot obavljao je poslove sistem administratora virtualnog servera dizbi.hazu.hr na SRCE-u te tehničke podrške za Crossref i dodjelu DOI oznaka.

Tijekom godine Akademijina je Knjižnica koordinirala rad repozitorija DiZbi.HAZU i projekta Znameniti.hr, o kojima se izvješćuje u posebnom poglavlju *Ljetopisa*.

Akademijina izdanja

Tijekom 2017. katalogizirana su sveukupno 103 naslova (412 sv.) novih Akademijinih izdanja i 98 naslova (294 sveska) izdanja objavljenih uz potporu Akademijine Zaklade. Objavljene su još 2 knjige uz Akademijinu potporu (HAZU nije nakladnik). U tu je svrhu izrađeno sveukupno 857 bibliografskih zapisa Akademijinih izdanja. Dodijeljena je 251 DOI oznaka.

U repozitoriju DiZbi.HAZU obrađeno je 97 svezaka ranije objavljenih izdanja s ukupno 146 članaka i priloga.

N. Daničić i D. Mašina radili su na sadržajnoj obradi Akademijinih izdanja.

Krajem godine sastavljen je Popis izdanja objavljenih u 2017. godini, koji se redovito tiška kao prilog u *Ljetopisu*, a podaci se preuzimaju i u katalogu izložbe Akademijinih izdanja za 2017. godinu.

Katalogizaciju, inventarizaciju, tehničku obradu te održavanje i nadzor podataka Akademijinih izdanja, kao i tehničku obradu obavljala je viša knjižničarka K. Polak Bobić.

Izgradnja ukupnoga knjižničnog fonda i razmjena publikacija (u svescima)

U 2017. godini fond Knjižnice ukupno je povećan za 2.065 svezaka knjiga i časopisa, i to: fond knjiga raznih izdavača uvećan je za 744 sv.; fond Akademijinih izdanja, izdanja Akademijine Zaklade i potpore Akademije uvećan je za 708 sv.; fond časopisa uvećan je za sveukupno 613 svezaka časopisa – od toga su 307 sv. hrvatski časopisi.

Za sve potrebe nabave knjiga i pretplate časopisa Knjižnica je imala na raspolaganju 5.204,00 kn za čitavu godinu.

a) Razmjena

Ukupno je u razmjenu poslano 545 knjiga na 72 adresa u Hrvatskoj i 2 u inozemstvu.

Opseg razmjene umanjen je u odnosu na 2016. godinu.

b) Kupnja

U 2017. godini kupljena su 3 naslova (4 sv.) knjiga, pretplatom niti jedan naslov te 1 novine (ne čuvaju se u fondu), a niti jedna baza podataka.

U nedostatku sredstava u potpunosti je obustavljena pretplata na strane časopise. Nabavu knjiga kupovinom obavljao je T. Kukolja, a časopisa D. Horvat. Poslove prijema časopisa radio je D. Horvat.

c) Dar

Knjižnica je tijekom 2017. dobila na dar i obradila ukupno 462 sveska knjiga (34 sv. darovali su akademici).

Vrijedno je spomenuti sljedeće donacije: dana 5. srpnja 2017. gospodin Mihajlo Starčević iz Kanade poklonio je Akademiji vrijedna i rijetka izdanja knjiga: a) sign.: 135.432 Hopkins, John Castell (1864-1923): *The sword of Islam or Suffering Armenia : annals of Turkish power and the Eastern question / by J. Castell Hopkins ; with a preface by A. Sweatman. - Brantford [Ont.]; Toronto : Bradley-Garretson, 1896. - 450 str. : ilustr. ; 20 cm*; b) sign.: 135.433 Adamič, Louis: *My native land : illustrated / by Louis Adamic. - New York : Book Find Club, [cop. 1943]. - V, 506 str. : ilustr. ; 22 cm*; c) sign.: 135.434 Adamič, Louis: *The native's return : an American immigrant visits Yugoslavia and discovers his old country / by Louis Adamic. - New York; London : Harper & Brothers, 1934. - VI, 370 str. : ilustr. ; 22 cm*; d) sign.: 135.435 Halpern, Joel M.: *A Serbian village / by Joel Martin Halpern ; illustrations by Barbara Kerewsky Halpern. - New York : Columbia University Press, 1958. - XXII, 325 str. : ilustr., graf. prikazi ; 24 cm*; e) sign.: 135.436 Adamič, Louis: *From many lands / by Louis Adamic. - New York; London : Harper & Brothers, [cop. 1940]. - VI, 350 str. : ilustr. ; 25 cm*; f) sign.: 135.437 Elias, Elias A.: *Elias' modern dictionary : English-Arabic / [by Elias A. Elias]. - [29th ed., revised and augmented]. - [Cairo : Elias' Modern Publishing House Co., 1988]. - 912 str. : ilustr. ; 25 cm.*

Donacija osobne biblioteke pokojnog akademika Vladimira Stipetića pristigla je u rujnu 2017. bez preliminarnog popisa. Radi se o izuzetno bogatoj i brojnoj osobnoj biblioteci. Darovane knjige broje oko 7.000 svezaka knjiga, odnosno oko 140 dužnih metara. Razvrstavanje knjiga je u tijeku, nakon čega slijede kataložna obrada i popisivanje knjiga koje će se ponuditi Akademijinim jedinicama i knjižnicama u Hrvatskoj.

Donacija osobne biblioteke pokojnog akademika Mirka Tomasovića pristigla je u studenome 2017. uz preliminarni popis koji sadrži 771 svezak knjiga i časopisa.

Donacija tajnice Hrvatske akademije gospođe Marine Štancl, koja sadrži 291 knjigu. Razvrstavanje knjiga i obrada započet će tijekom 2018.

Obrada knjižničnog fonda

U 2017. godini izrađena su sveukupno 12.804 nova kataložna zapisa u bibliografskoj bazi podataka.

Na katalogizaciji novih knjiga radila je H. Burek, a novih časopisa D. Horvat. K. Polak Bobić obrađivala je Akademijina izdanja, a T. Runjak staru knjigu. Na retrospektivnoj katalogizaciji radili su dipl. knjižničari Z. Vitković, D. Mašina, A. Tkalec i A. Vitić, te D. Horvat (časopisi).

Bibliografska baza je 31. prosinca 2017. sadržavala 184.945 zapisa (2016.: 171.302).

Sadržajna obrada građe obavljena je za samo 10% obrađenog fonda, tj. za 2.702 naslova knjiga i članaka, odnosno samo za novi fond. Rekatalogizirana građa nije sadržajno obrađivana zbog nedostatka knjižničara. Na tom poslu radile su N. Daničić i D. Mašina. Na dan 31. prosinca 2017. normativne datoteke sadržavale su sljedeći broj zapisa: normativna baza osoba sadržavala je 83.858 zapisa (2016.: 77.625), baza korporativnih odrednica 7.396 zapisa (2016.: 7.039), a baza UDK oznaka i predmetnih odrednica 14.121 zapis (2016.: 13.963).

Formalnu i sadržajnu obradu starih i rijetkih knjiga radila je T. Runjak.

Digitalizacija građe

U veljači 2017. obavljena je digitalizacija 8.000 stranica nakladničkog niza *Radovi Zaveda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*. Sredstva su dobivena od Akademijine Zaklade HAZU u 2016. godini. Sredstvima Zaklade za 2017. (8.000,00 kn) u listopadu 2017. započela je digitalizacija sljedećih 11 sv. zadarskih *Radova* (oko 4.300 stranica).

U Europeanu se nisu slali novi metapodaci, i tako će biti sve dok se ne donese odluka tko će na nacionalnom planu preuzeti ulogu agregatora za Europeanu, da li Ministarstvo kulture Republike Hrvatske koje posjeduje agregator, ili Nacionalna i sveučilišna knjižnica, te na čiji će se trošak slati novi metapodaci u Europeanu.

Knjižnica je aktivno surađivala i koordinirala rad repozitorija DiZbi.HAZU i suradnju u projektu *Znameniti.hr*. Više o tome u poglavlju o Digitalnoj zbirci HAZU, u ovome *Ljetopisu*.

Otpis, uvez i zaštita građe

U 2017. godini sredstvima programa konzervatorsko-restauratorskih radova koje je financiralo Ministarstvo kulture Republike Hrvatske (31.250,00 kn) restaurirane su 2 knjige: 1) Divković, *Besjede*, Venecija, 1616. (sign.: R-643); 2) Bernardin Splićanin, *Pistule i Evanyelya*, Venecija, 1586. (sign.: R-969). Sredstvima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba (5.000,00 kn) nabavljene su zaštitne kutije za brošure u trezoru (161 kom).

Radove je vrlo kvalitetno obavio restaurator Mario Kauzlarčić iz Zagreba.

U nedostatku sredstava nisu se uvezivale ni knjige niti časopisi.

Barkodirana su 10.804 sveska knjiga. U nedostatku financijskih izvora knjige se nisu zaštićivale magnetskom zaštitnom trakom.

Na poslovima u spremištu radio je pomoćni knjižničar Ž. Ovčariček, koji je također vodio urudžbeni zapisnik Knjižnice. Pomoćni knjižničar G. Matić radio je na info-pultu s korisnicima te na barkodiranju knjiga.

Uporaba Knjižnice i davanje obavijesti

Radno vrijeme Knjižnice za korisnike bilo je od ponedjeljka do petka od 9 do 15 sati. Knjižnica je tijekom 2017. imala 662 člana, od toga 38 novih članova koji su se prvi puta upisali u knjižnicu. Knjižnicu je posjetilo 1.890 korisnika, i to: 78 akademika, 627 djelatnika Akademije, 709 vanjskih korisnika, 206 studenata i 270 umirovljenika. Iz spremišta su donesena 2.782 sveska knjiga i časopisa, 260 svezaka novina i 47 mikrofilmova, a izvan Knjižnice posuđeno je 390 knjiga.

O Akademiji i Akademijinim izdanjima te fondu općenito dano je sveukupno oko 600 složenih i jednostavnijih usmenih i telefonskih informacija i odgovora elektroničkom poštom.

Rad s korisnicima obavljali su svi diplomirani i pomoćni knjižničari te upraviteljica Knjižnice.

Zbirka starih i rijetkih knjiga (trezor)

Za fond starih i rijetkih knjiga izrađeno je ukupno 1.006 zapisa za rekatalogizirane i novoobrađene knjige u trezoru. Na tom je poslu radila T. Runjak. Sadržajna obrada provedena je za 680 knjiga.

Trezorska zbirka je tijekom godine imala 126 korisnika, kojima je iz trezora doneseno 185 knjiga.

Na zahtjev korisnika u Knjižnici je na A3 skeneru digitalizirana knjiga *Divković, Besjede*, Venecija, 1616. (sign.: R-643) (20. srpnja 2017.).

Redovito su praćeni mikroklimatski uvjeti u trezoru, i bilježene su temperatura i vlaga.

Besplatna distribucija Akademijinih izdanja

U svrhu besplatne distribucije Akademijinih izdanja, članovima Akademije poslana su 3 popisa s ukupno 45 naslova.

Akademija je darovala drugim institucijama oko 550 sv. Akademijinih izdanja.

Baza podataka adresara redovito je nadopunjavana, i sada broji 1.741 zapis o svim dosadašnjim i aktualnim akademikima i članovima Knjižnice.

Na poslu obrade i održavanja adresara akademika radio je T. Kukulja.

Knjižnični odbor

Održane su dvije sjednice Knjižničnoga odbora pod predsjedanjem akademika Marka Pećine (17. svibnja i 15. rujna 2017.). Upraviteljica Knjižnice obavijestila je Odbor o poslovanju i potrebama Knjižnice te o planu za 2018. godinu.

Odbor je dao podršku sljedećim inicijativama: 1) da se popune dva radna mjesta za dipl. knjižničara zbog očekivanog povećanja opsega poslova (uvođenje novog softvera za poslovanje i organiziranje obrade knjiga drugih Akademijinih jedinica); 2) da se prijeđe na novi softver za knjižnično poslovanje – programsku platformu INDIGO na kojoj radi i digitalni repozitorij Digitalna zbirka HAZU (DiZbi.HAZU); 3) da se riješi pitanje vlage u tri prostorije u podrumu Knjižnice, bilo preseljenjem dijela fonda u podrum na Zrinskom trgu 11 ili ionizatorima zraka koji isušuju prostor; 4) da Knjižnica ponovo pokrene akciju rješavanja starih dugovanja knji-

ga, otprije više desetaka godina, te da se Akademijinim razredima upute popisi knjiga koje pojedini akademici nisu vratili; 5) Odbor je podržao prijedlog otpisa sveukupno 1.808 sv. dubleta starijih knjiga, te 1.606 separata.

DIGITALNA ZBIRKA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI (DIZBI)

U radu na Digitalnoj zbirci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – DiZbi HAZU, mrežna adresa <http://dizbi.hazu.hr>, tijekom 2017. godine sudjelovalo je 15 Akademijinih jedinica: Arhiv za likovne umjetnosti, Gliptoteka, Hrvatski muzej arhitekture, Knjižnica, Odsjek za etnologiju, tri jedinice Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe: Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Odsjek za povijest hrvatske književnosti i Odsjek za povijest hrvatske glazbe, Strossmayerova galerija starih majstora, Jadranski zavod, Odsjek za povijest medicinskih znanosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, Hrvatski muzej medicine i farmacije i Kabinet grafike.

Broj jedinica u repozitoriju Digitalna zbirka HAZU: a) 33.218 (2016.: 27.650) knjiga, članaka i zasebnih objekata (umjetničkih slika, fotografija, mikrofilmova, kazališnih cedulja, rukopisa itd.); na internetu objavljeno 31.067 (2016.: 26.026) digitalnih objekata; b) 40.600 datoteka (2016.: 34.392); na internetu objavljeno 38.250 (2016.: 32.511); c) 700.801 (2016.: 660.568) unešeni metapodatak; na internetu objavljeno 646.687 (2016.: 615.242); d) 3 virtualne izložbe: *Pablo Picasso, I. svjetski rat* i *Od tvornice do muzeja* – Gliptoteka HAZU.

Financiranje: 105.000 kn (jedinice u Zagrebu)

U 2017. godini nekoliko je Akademijinih jedinica nastavilo je digitalizaciju građe sredstvima Akademijine Zaklade, Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba. Ministarstvo kulture dodijelilo je 60.000 kn, kako slijedi: Knjižnica: obogaćivanje Digitalne zbirke HAZU metapodacima iz e-kataloga Knjižnice, 20.000 kn; Gliptoteka: digitalizacija i obrada plakata Gliptoteke, 20.000 kn; Odsjek za povijest hrvatske glazbe: orguljska glazbena baština, digitalizacija fotografija orgulja hrvatskog priobalja (OrgDig), 10.000 kn; Arhiv za likovne umjetnosti: Salon Ulrich: *Prva zagrebačka galerija*, virtualna izložba iz fundusa Akademijinog Arhiva za likovne umjetnosti, 10.000 kn.

Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba dodijelilo je 10.000 kn: Arhiv za likovne umjetnosti: Arhiv Salona Ulrich, digitalizacija građe, zaštitno snimanje i prezentacija, 5.000 kn; Odsjek za povijest hrvatskog kazališta: digitalizacija kazališnih cedulja Hrvatskog narodnog kazališta, 5.000 kn.

Zaklada je dodijelila 8.000 kn: Knjižnica, za digitalizaciju Akademijinog nakladničkog niza *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* i *Hrvatski latinisti*.

Sredstva s projekta *eCloud*: 27.000 kn za godišnje održavanje repozitorija DiZbi.HAZU.

Ukupno su u 2017. Digitalizirane 2.892 jedinice: Knjižnica: 18 sv. (8.000 stranica); Gliptoteka: stakleni i film negativi (90 jedinica), fotografije (143 jedinice), plakati (182 jedinice); Odsjek za povijest hrvatskog kazališta: kazališne cedulje (618 jedinica), 52 scenografske i kostimografske skice; Odsjek za povijest hrvatske književnosti (1.787 jedinica); Arhiv za likovne umjetnosti: 2 knjige izložaba Salona Ulrich; Odsjek za povijest hrvatske glazbe (357 fotografija).

Ukupno 31.003 korisnika (2016.: 34.011) pregledala su 712.948 stranica (2016.: 697.680).

U 2017. nastavljena je promidžba digitalnog repozitorija DiZbi.HAZU. Redovito su se slale kratke obavijesti o najnovijim akvizicijama u repozitoriju pod nazivom DiZbi.HAZU novosti. Do kraja godine e-poštom su na sve Akademijine adrese poslane 3 novosti o digitalizaciji sljedeće građe i objavi u repozitoriju: 1) predstavljen je zbornik radova *Ivan Suppek (1915.-2007.)* koji je izašao kao knj. 15 Akademijine serije *Rasprave i građa za povijest znanosti*, u povodu 100. obljetnice rođenja našeg istaknutog akademika, znanstvenika, intelektualca i humanista. Knjiga je dostupna na <http://dizbi.hazu.hr/object/30109>, a čitava serija na: <http://dizbi.hazu.hr/object/linked/c2o/94662?mr%5B94229%5D=a>; 2) obavijest o početku dodjeljivanja DOI oznaka; 3) početak rada tematskog portala Znameniti.hr na adresi <http://znameniti.hr>.

Druga aktivnost odnosi se na organiziranje jednosatnih radionica pod nazivom *Upoznavanje s Digitalnom zbirkom HAZU*. Tijekom godine organizirano je 6 radionica na kojima je sudjelovalo 7 Akademijinih djelatnika.

Tijekom godine održano je 9 sastanaka DIZBI tima (15. siječnja, 6. veljače, 6. ožujka, 5. lipnja, 11. srpnja, 12. rujna, 2. listopada, 6. studenoga i 4. prosinca 2017.) u Akademijinoj Knjižnici. Na sastancima su se razmatrale i testirale faze razvoja platforme INDIGO i rješavala pitanja unosa metapodataka.

Opis poslova po Akademijinim jedinicama

Arhiv za likovne umjetnosti je sredstvima dobivenima od Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Grada Zagreba i Akademijine Zaklade Hrvatske započeo s projektom zaštitnog snimanja i prezentacije digitalizirane građe Arhiva Salona Ulrich, opsežne ostavštine Antuna i Ede Ulrich, vlasnika prve zagrebačke privatne galerije s početka 20. stoljeća. Digitalizirane su dvije knjige izložaba za razdoblje od 1910. do 1936., i započeta je njihova obrada metapodacima.

U lipnju su na istraživački *online* portal Getty fundacije (Getty Research Portal, <http://portal.getty.edu>) uvršteni metapodaci digitalizirane građe vezane uz likovnu umjetnost (katalogi likovnih izložaba, *Bulletin Razreda za likovne umjetnosti*), postavljene u Digitalnom repozitoriju DiZbi.HAZU.

Gliptoteka je u 2017. u repozitoriju DiZbi.HAZU imala predstavljene predmete iz stalnih postava koji su razvrstani prema pojedinim zbirkama: Zbirka sadrenih odljeva djela antičkog kiparstva, Zbirka sadrenih odljeva fragmenata nepokretnih spomenika hrvatske kulturne baštine od 9. do 15. st., Zbirka kopija fresaka od 11. do 16. st., Zbirka sadrenih odljeva stećaka od 13. do 16. st., Zbirka hrvatskoga kiparstva od 19. do 21. st., Zbirka medalja i plaketa, Zbirka sadrenih odljeva Jurja Matejeva Dalmatinca. Kroz godinu dopunjavani su metapodaci i usklađivani s novim sučeljem.

Digitaliziran je dio staklenih i film negativna (90 jedinica) te obrađen i upisan u muzejski program sekundarne dokumentacije S++, kao i dio starih fotografija fototeke (143 jedinice), koji još nisu prezentirani na repozitoriju. U procesu digitalizacije su i plakati Gliptoteke koji su popisani i obrađeni (182 jedinice).

U stalni postav Zbirke sadrenih odljeva stećaka generirani su i postavljeni QR kodovi koji se skeniranjem povezuju s repozitorijem. Izrađena je i interaktivna mapa nekropola iz stalnog postava koja je također povezana kroz reference na repozitorij Zbirke sadrenih odljeva stećaka, a dostupna je na linku: https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1J_4T1pX7bHoSYUg3VZGSsJAZoL0&ll=43.53424978976224%2C18.071167663970982&z=8.

Na unosu podataka i obradi građe te digitalizaciji radili su Magdalena Getaldić, Tihana Boban, pripravnica na stručnom osposobljavanju za kustosa i od 1. lipnja po zapošljavanju Filip Turković Krnjak. Plakate digitalizira tvrtka ArhivPro d.o.o. iz Koprivnice.

Knjižnica je početkom godine dovršila prvu fazu digitalizacije nakladničkog niza *Rado-vi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, koja je obuhvatila 12.635 stranica odnosno 21 sv. Troškovi digitalizacije pokriveni su sredstvima iz dva natječaja Akademijine Zaklade (2016.: 10.000,00 kn; 2017.: 3.293,75 kn). Sveukupno je izrađeno 5.750 zapisa za objekte koji su se digitalizirali u 2017. i za sva nova Akademijina izdanja koja su objavljena tijekom godine. Na tom su poslu radili Kristina Polak Bobić, Anja Tkalec i Marko Tot.

U Europeanu se nisu slali novi metapodaci, i tako će biti sve dok se ne donese odluka tko će na nacionalnom planu preuzeti ulogu agregatora za Europeanu, da li Ministarstvo kulture koje posjeduje agregator ili Nacionalna i sveučilišna knjižnica, te na čiji će se trošak slati novi metapodaci u Europeanu.

U Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta nastavljena je digitalizacija kazališnih cedulja Hrvatskoga narodnog kazališta. Temeljem odobrenoga novčanog iznosa Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba obavljeno je skeniranje daljnjih 466 stranica za koje je izvršena obrada metapodataka, kao i za 620 stranica kazališnih cedulja za razdoblje od 25. listopada 1910. do 26. travnja 1912., koje su skenirane 2016. godine.

Izvršena je digitalizacija premijernih kazališnih cedulja Gradskoga dramskog kazališta Gavella od 1954. do 1969. – ukupno 152 komada u jpeg formatu. Sve cedulje su obrađene metapodacima i objavljene na <http://dizbi.hazu.hr>.

Digitaliziran je i dio likovne građe Odsjeka, 52 scenografske i kostimografske skice, koje su obrađene metapodacima i objavljene u repozitoriju.

Digitalizirana Zbirka kazališnih cedulja objavljena je kao posebna zbirka u Europeani pod naslovom *The Playbills of the Croatian National Theatre in Zagreb*, na adresi <https://pro.europeana.eu/post/the-playbills-of-the-croatian-national-theatre-in-zagreb>.

Također je kao posebna zbirka objavljena digitalizirana zbirka *The Antun Gustav Matoš Collection (1873-1914)* na adresi <https://pro.europeana.eu/post/the-antun-gustav-matos-literary-bequest>.

U Odsjeku za povijest hrvatske književnosti tijekom godine su izrađivani digitalni preslici arhivskoga gradiva fonda Ljubo Wiesner i Tin Ujević. U okviru fonda Ljubo Wiesner izrađeno je 466 preslika gradiva, koji obuhvaćaju Wiesnerovu korespondenciju, rukopise i fotografske materijale. Fond Tin Ujević je u procesu digitalizacije od 2011. godine. Ovim zahvatom završen je planirani projekt očuvanja gradiva toga fonda. U 2017. skeniranjem je izrađena 1.321 datoteka, i to iz područja Tinove korespondencije, osobnih dokumenata i prijevoda proze. Oba fonda bit će integrirana u digitalnu zbirku kada budu riješena pitanja autorskih prava s nasljednicima i kada budu izrađeni pripadajući metapodaci.

U Odsjeku za povijest hrvatske glazbe obrađeno je svih 357 fotografija orgulja i na tom je poslu radila Vilena Vrbanić.

U Strossmayerovoj galeriji starih majstora Indira Šamec Flaschar obogatila je ponudu Galerijinih digitalnih sadržaja na virtualnom repozitoriju Digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (DiZbi) unosom 27 novih digitalnih objekata u novoformiranu Zbirku snimaka đakovačke katedrale. Potpuno je obrađeno i objavljeno 47 metapodatkovnih zapisa. Ažuriran je i dio sadržaja metapodataka zbirke Schneiderov fotografski arhiv. I. Šamec Flaschar je sudjelovala i na radnim sastancima DiZbi tima na kojima su se rješavala tehnička i stručna pitanja glede stručne obrade digitaliziranog gradiva.

U okviru skupne izložbe *Izvornici u Digitalnoj zbirci HAZU* Galerija je izložila prvo tiskano izdanje kataloga Galerije iz 1885. godine, želatinski negativ na staklu iz Zbirke snimki đakovačke katedrale te odabrane primjerke negativa i pozitiva snimaka hrvatske povijesnomumjetničke baštine iz zbirke Schneiderov fotografski arhiv. Stručna suradnica izložbe: Indira Šamec Flaschar.

Suradnici u repozitoriju DiZbi.HAZU aktivno su sudjelovali na sljedećim skupovima:

Jasenska Ferber Bogdan sudjelovala je s izlaganjem *Digitization of the Ulrich Salon Archive – The Challenges of a New Medium* na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji *Baštinska kultura i digitalna humanistika – sprega starog i novog*, održanoj u svibnju 2017. na Sveučilištu u Osijeku.

Jasenska Ferber Bogdan, Magdalena Getaldić i Filip Turković-Krnjak sudjelovali su s radom *Visual art resources at Digital collection of Croatian Academy of Sciences and Arts: Supporting Digital Art History* na 2. međunarodnom simpoziju *Digital Humanities*, održanom na Sveučilištu u Zadru u studenom 2017.

Indira Šamec Flaschar sudjelovala je na međunarodnoj konferenciji *Special Collections in the Context of Cultural Heritage Protection and Cultural Development Fostering*, u organizaciji Narodne biblioteke Srbije, u Beogradu od 2. do 4. listopada 2017., gdje je održala izlaganje *Digitisation of photographic negatives from the Schneider Photographic Archive in Strossmayer Gallery of Old Masters of the Croatian Academy of Arts and Sciences*, u kojem je potanko izložila tijek provedbe digitalizacije negativa Schneiderova fotografskoga arhiva kao prve faze šire strategije digitalizacije cjelokupnoga Arhiva, doprinos u izgradnji Akademijinog repozitorija te naglasila njegov informacijski potencijal odnosno mogućnosti prezentacije u mrežnom okruženju.

Vedrana Juričić sudjelovala je na *Sedmom festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata*, 27.-28. travnja 2017., Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb s izlaganjem *Tematski portal Znameniti i zaslužni Hrvati*. Dana 31. kolovoza 2017. je uz Marka Tota primila u posjet Akademijinom Knjižnici gospodina Pavele Katsa, ravnatelja tehnološkog razvoja Europeane. Tijekom tog posjeta V. Juričić je izvjestila g. Katsa o načinu rada u digitalnom repozitoriju DiZbi.HAZU i agregiranju u Europeanu. Na skupu *6th International Conference The Future of Information Sciences (INFuture)*, Zagreb, 8.-10. studenoga 2017., V. Juričić i K. Crnković (iz tvrtke ArhivPro d.o.o.) izlagali su o projektu *Znameniti.hr* u okviru kojega se agregiraju podaci iz Akademijinog digitalnog repozitorija na skupni tematski portal *Znameniti.hr*. Naslov njihova izlaganja bio je *Thematic portal Znameniti.hr* (treća autorica je I. Starčević Staničić iz Leksikografskoga zavoda "Miroslav Krleža"). Dana 3. listopada 2017. V. Juričić je sudjelovala na *Europeana Aggregation Workshop*, Zagreb, Hrvatski državni arhiv, na kojem su posebno raspravljana autorskoppravna pitanja u digitalizaciji. Na radionici *DARIAH projekta Cooperation Framework of Digital Infrastructure in the Region*, 28. i 29. studenoga 2017., Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, V. Juričić je održala izlaganje *Digitalna infrastruktura u HAZU*.

Povodom Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (9.-10. svibnja 2017.), u prostorima Akademijine Knjižnice otvorena je skupna izložba Akademijinih jedinica koje surađuju u digitalnom repozitoriju DiZbi.HAZU, *Izvornici u Digitalnoj zbirci HAZU*, koja se može razgledati do kraja siječnja 2018. Izložena je izvorna građa iz fundusa Akademijinih znanstvenoistraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica, koja je digitalizirana i objavljena u digitalnom repozitoriju DiZbi.HAZU. Spomenimo izvorne scenografske i kostimografske skice Otona Ivekovića i Emanuela Trnke, izvornu kazališnu cedulju s otvorenja

Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu 14. listopada 1895., autograf Ivana Zajca, rukopisne zapise o narodnom životu i običajima u Hrvatskoj 19. i 20. st., sadrene odljeve hrvatskih spomenika, rođendanske fotografije Picassa, dokumente iz ostavštine A. G. Matoša, arhitektonski kolaž za hotel “Gradski podrum” Željka Persoglija, fotografiju na staklu Artura Schneidera, reklamne razglednice za lijekove tvornice “Kaštel” u Zagrebu, digitalizirane primjerke knjiga (Akademijina izdanja i stare i rijetke knjige), itd.

Projekti

Knjižnica je koordinirala zajedničke poslove vezane uz digitalni repozitorij, ponajprije ugovorne obaveze prema tvrtki ArhivPro d.o.o. koje se odnose na godišnje održavanje platforne repozitorija, te je organizirala mjesečne radne sastanke s Akademijinim jedinicama koje surađuju u digitalnom repozitoriju. Marko Tot je pratio statistiku korištenja, pratio i organizirao trajnu pohranu *master* datoteka na VPS-u na SRCE te pratio upite korisnika na e-mail adresi dizbi.hazu.hr, održavao Facebook i Twitter stranice za DiZbi.HAZU.

Knjižnica je vodila dva projekta: tematski portal *Znameniti.hr* i međunarodni projekt *DARIAH Cooperation Framework of Digital Infrastructure in the Region*. Tematski portal *Znameniti.hr* započeo je s radom na adresi <http://znameniti.hr> u rujnu 2017. Domenu *Znameniti.hr* trajno su i bez naknade dodijelili Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i CARNet, što je sa zahvalnošću prihvatilo osam kulturnih i znanstvenih ustanova koje trenutno surađuju na portalu: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Knjižnice grada Zagreba, Državni arhiv u Varaždinu, Leksikografski zavod “Miroslav Krleža”, Muzej za umjetnost i obrt, Institut za etnologiju i folkloristiku i Centar za ženske studije. Informatičku podršku potpisuje tvrtka ArhivPro d.o.o.

Projekt je pokrenut pod naslovom *Znameniti i zaslužni Hrvati*, za koji je jednokratnu financijsku potporu dala Zaklada Adris u 2016. godini. Prvotni naziv projekta preuzet je iz naslova poznatog leksikona *Znameniti i zaslužni Hrvati te pomena vrijedna lica u hrvatskoj povijesti od 925-1925.*, objavljenog 1925. povodom jubileja tisućite godišnjice Hrvatskog kraljevstva i pretisnutog 1990. Do kraja 2017. na portalu je prikupljeno ukupno 7.711 zapisa o 35 znamenite osobe iz 6 kulturnih i znanstvenih ustanova: Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Nacionalne i sveučilišne knjižnice, Knjižnica grada Zagreba, Državnog arhiva u Varaždinu, Muzeja za umjetnost i obrt i Instituta za etnologiju i folkloristiku. Putem poveznica na *Hrvatsku enciklopediju* Leksikografskog zavoda “Miroslav Krleža” pristupa se bibliografskim podacima o pojedinim osobama. Projekt nastavlja s radom i u 2018., na temelju Ugovora o suradnji na tematskom portalu *Znameniti.hr*, potpisanom 10. listopada 2017.

Projekt *Okviri suradnje digitalnih infrastruktura u regiji – mogućnosti i potrebe na primjeru građe o znamenitim ličnostima znanosti i kulture (Cooperation Framework of Digital Infrastructure in the Region – Opportunities and Needs in Case of Material Concerning Famous People in Science and Culture)* prihvatio je i financijski potpomogao konzorcij DARIAH EU (Digitalna istraživačka infrastruktura za umjetnosti i humanistiku). Suradnici koji su činili jezgru projekta *Znameniti i zaslužni Hrvati* također su se rado odazvali suradnji i na ovom projektu, u koji su pozvane i dvije nove institucije iz Hrvatske – ICARUS HR i tvrtka ArhivPro d.o.o. iz Koprivnice kao informatička podrška, kao i dvije ustanove iz regije – Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti iz Ljubljane i Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine iz Sarajeva. U okviru projekta organizirat će se 4 radionice na kojima će se razmatrati pitanja razmjene podataka i autorskih prava te interoperabilnost digitalnih repozitorija odnosno mogućnosti povezivanja građe o znamenitim i za-

služnim osobama iz tri države. Time se ovaj projekt nastavlja na projekt *Znameniti i zaslužni Hrvati* i širi izvan hrvatskih granica. Suradnju koordinira Akademijina Knjižnica. Prva radionica održana je 28. i 29. studenoga 2017. u Zagrebu, u Akademijinom Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Opatička 18.

ARBORETUM TRSTENO

Organizacija jedinice

Arboretum Trsteno u Trstenom kraj Dubrovnika na svojoj površini od 28 hektara objedinjuje nekoliko različitih cjelina: povijesni renesansni perivoj s ljetnikovcem Gučetić-Gozze, romantičarski perivoj na Drvarici, zbirku kultiviranog drveća i grmlja, povijesni maslinik te prirodnu vegetaciju šuma hrasta medunca, alepskog bora i čempresa, makije i priobalnih stijena. Djelatnost Arboretuma usmjerena je na zaštitu i održavanje kulturno-povijesnih i prirodnih znamenitosti, na istraživanje i zaštitu biološke raznolikosti, na stvaranje žive zbirke u smislu genetičke raznolikosti, te na istraživanja iz područja povijesti vrtno arhitekture. Zbirka od 467 kultiviranih vrsta drveća i grmlja smještena je najvećim dijelom na površinama renesansnog i romantičarskog perivoja. Samonikla flora zastupljena je s 510 svojti, a njezina je osnovna vrijednost i značaj u velikoj biološkoj raznolikosti.

Rad u Arboretumu odvija se u okviru Razreda za prirodne znanosti. Voditelj Arboretuma je akademik Igor Anić, upravitelj je Ivan Šimić, dipl. inž. agr., a ukupno je zaposleno 15 zaposlenika.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Nastavljeno je praćenje promjena biljne raznolikosti na površinama Arboretuma, s osobitim obzirom na opožarene dijelove te na istraživanje povijesnih perivoja Arboretuma.

U sklopu poslijediplomskog doktorskog studija Ivana Šimića, dipl. inž., nastavljeno je istraživanje stanja ishranjenosti određenih biljnih vrsta na osnovu laboratorijskih analiza uzetih uzoraka tala i biljnog materijala s različitih lokacija u Arboretumu.

Djelatnici Hrvatskog restauratorskog zavoda obavili su konzervatorsko-restauratorska istraživanja s izradom elaborata *stucco* dekoracije i pripadajuće zidne podloge u interijeru kapelice sv. Jerolima i u unutrašnjosti ljetnikovca Gučetić, s izradom troškovnika restauratorskih radova obnove *stucco* dekoracija. Izradili su i idejno rješenje, glavni i izvedbeni projekt obnove i rekonstrukcije zgrade s krušnom peći. Sredstva za navedene radove Hrvatska je akademija osigurala od Ministarstva kulture Republike Hrvatske potpisanim Ugovorom iz provođenja Programa kulturnog razvitka za 2017. godinu za program zaštite kulturnog dobra: Trsteno (Dubrovnik), Ljetnikovac Gučetić (Arboretum).

U sklopu Prijavnica za programe zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara za 2018. godinu pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske, Akademija je u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom prijavila radove na zgradi vidikovca (paviljona) koji bi obuhvaćali istraživanja i izradu projektne dokumentacije zaštite ugroženog kulturnog dobra s nužnim preventivnim građevinskim radovima.

Stručna djelatnost

Dana 5. listopada 2017. u Banskim je dvorima održana svečanost potpisivanja 35 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskih strukturnih